

Приоритети във връзка със законодателните предложения за ОСП на ЕС за периода 2014-2020 година

Бюджет за ОСП

Необходимо е запазване на нивата на финансиране на ОСП за реализацията на амбициозните цели на политиката, както и за справяне с все по-сериозните предизвикателства пред съвременното земеделие. Това е съществено условие за справяне с новите предизвикателства, свързани с климатичните промени, опазването на биоразнообразието, балансирано развитие на селските райони, както и за осигуряване производството на достатъчно количество безопасни и качествени земеделски продукти и храни в ЕС, в условията на нарастващо търсене в световен мащаб.

Опростяване на ОСП

ОСП трябва да стане по-разбираема и по-достъпна за прилагане от всеки земеделски стопанин. Особено важно е и по-нататъшното опростяване и облекчаване на законодателството и административните процедури. Реформираната ОСП не трябва да води до увеличаване на административната тежест за фермерите и държавите-членки, до нарастване на разходите и усложняване на процедурите по нейното администриране.

Директна подкрепа на фермерите

Директните плащания имат важно значение като средство за подкрепа на дохода на земеделския стопанин и са жизнено необходими поради спецификата на земеделието и значително по-ниските доходи, които се получават от земеделие в сравнение с доходите от другите икономически дейности. Директните плащания допринасят за запазване и стабилизиране на земеделското производство и по този начин стабилизират предлагането на земеделските пазари. Те играят важна роля при противодействието на различни природно-климатични и икономически кризи и позволяват на земеделските стопани да се справят с последствията от тях. Безспорна е и ролята на директните плащания за повишаване на конкурентноспособността и жизнеността на земеделските стопанства. Макар тяхната цел да е дефинирана като подкрепа на доходите, директните плащания оказват косвено влияние върху инвестиционната активност в земеделието. По-големият размер разполагам доход, който формират земеделските производители в резултат на директната подкрепа, дава увереност за реализиране на инвестиционни намерения, свързани с подобряване на материално-техническа база и повишаване на производителността.

Преразпределение на директните плащания

Предложеният от Европейската комисия метод за коригиране на по-ниските нива на директни плащания е стъпка в правилната посока, но считаме, че е необходимо прилагането на по-амбициозен подход за по-бързо и по-съществено намаляване на различията в нивата на директните плащания. Подкрепяме изоставянето на историческия подход при определяне на нивата на директните плащания, тъй като той не отразява адекватно настоящата ситуация и не гарантира справедливо подпомагане за всички земеделски стопани в Европейския съюз. Въз основа на това и като се има предвид, че изискванията на потребителите по отношение на предлагането на селскостопански продукти са практически еднакви във всички държави-членки, ние подкрепяме подход към уеднаквяване на нивата на директна подкрепа в целия ЕС.

Таван на директните плащания

Подкрепяме въвеждането на таван на директните плащания като средство за по-справедливото разпределение на подкрепата. Изразяваме обаче резерви по отношение на предложения праг от 150 000 евро и смятаме, че той трябва да бъде завишен.

При прилагане на тавана, държавите-членки трябва да имат гъвкавостта да вземат решение спестените средства за мерки по първи или втори стълб да бъдат използвани.

Екологизиране на директните плащания

Европейската комисия предлага да има задължително „екологизиране“ в Първия стълб на ОСП, за да се гарантира, че всички селскостопански производители в ЕС предоставят ползи за околната среда и климата в ежедневните си дейности, над рамките на изискванията за кръстосано спазване. За целта 30% от директните плащания следва да бъдат свързани с изпълнението на дейности с общо приложение като диверсификация на културите, поддържане на постоянно затревени площи и екологично насочени площи. По този начин земята и естествените екосистеми ще допринасят за постигане на значимите цели на ЕС за биоразнообразие и адаптация към изменението на климата.

Приемаме, че прилагането на „зелен“ елемент в директното плащане има своята обосновка, но считаме, че предложеният дял от 30% е прекалено висок. По отношение на 7% екологично насочени площи подкрепяме становището, изразено от Европейския парламент, че ЕС има значителна роля за посрещането на предизвикателствата на осигуряването на прехраната и енергийната сигурност и поради това следва да гарантира, че селското стопанство участва пълноценно в справянето с тези две предизвикателства; поради тази причина предложението на Комисията за включване на задължително оставяне на земя под угар е неподходящо.

Считаме, че е необходимо да се даде повече гъвкавост при определяне на дела и конкретните изисквания за получаване на „зелено“ плащане, за да могат държавите-членки да адресират специфичните за съответната страна екологични проблеми и нужди.

Доброволно, обвързано с производството подпомагане

За България запазването на възможността за прилагане на доброволно, обвързано с производството подпомагане в отделни сектори е важно, тъй като ще позволи подобряване на съотношението между плащанията в секторите на растениевъдството и животновъдството. Към настоящия момент в страната се предоставя ограничено обвързано с производството подпомагане за групи ферми, в които се отглеждат млечни крави и овце-майки и кози-майки, при които е отчетен спад в броя на отглежданите животни. Обвързаното подпомагане е важно за България, защото представлява средство за насърчаване запазването на настоящите равнища на производство в чувствителни сектори, в които няма възможност да се използват други форми на подкрепа.

Въвеждане на референтна 2011 г.

Не трябва да се позволи въвеждането на 2011 г. като референтна година за кандидатстване през 2014 г. да попречи за навлизането на нови земеделски производители в сектора. България за разлика от старите ДЧ на ЕС има потенциално допустима за подпомагане площ, превишаваща текущо заявяваната земеделска земя. Затова е необходимо да се предвиди механизъм, гарантиращ възможности за подпомагане на нови земеделски стопани.

Подкрепа за активни фермери

Приемаме, че по-добрата насоченост на подпомагането изисква то да се предоставя само на активни фермери и по този начин да се повиши ефективността от прилагането на директните плащания.

Подкрепа за млади и малки земеделски стопани

Предложението за отделяне на до 2% от финансовия пакет за директни плащания за допълнително подпомагане на младите фермери е рационална и насочена към стимулиране на подобряване на демографската структура на заетите в сектор „Земеделие” в ЕС. Споделяме загрижеността по отношение на необходимостта от осигуряване на допълнителни стимули на младите фермери да продължат да се занимават със земеделие. Необходимо е осигуряване на атрактивност на сектора с оглед навлизането на нови млади фермери, които да се занимават със земеделска дейност.

Подпомагането за дребните земеделски стопанства под формата на специална схема е уместно предложение. Подобряването на конкурентноспособността на малките ферми следва да доведе до по-добри икономически условия за развитие на земеделието и да подобри качеството на живот в селските райони.

Мерки за пазарна подкрепа

Общата структура на инструментите за управление на пазара трябва да бъде запазена като „предпазна мрежа” в сектора. Правилата за прилагане на защитните мерки следва да бъдат по-гъвкави и бързо приложими.

Всички реално работещи инструменти, които допринасят за пазарната ориентация и повишаване на конкурентноспособността, трябва да бъдат запазени. Пазарната мярка за подпомагане на групи производители на плодове и зеленчуци за инвестиции трябва да бъде продължена. Тя е подходящо средство за стимулиране създаването на организации на производители, което ще повиши конкурентноспособността на сектора и ще подобри пазарната реализация на продуктите.

Положителна стъпка е разширяването на възможностите за създаване на организации на производители. Това е предпоставка за увеличаване на икономическата им мощ и намаляване на разходите за производство, от една страна, а от друга, за подобряване на техните позиции при преговорите по хранителната верига и по-справедливо разпределение на добавената стойност.

Мерките, насочени към подобряване на функционирането на веригата за предлагане на хранителни стоки, трябва да имат хоризонтален характер и да обхващат всички основни сектори на земеделието. Същевременно, на държавите-членки трябва да се предостави достатъчна гъвкавост за тяхното прилагане, според пазарната ситуация в съответната страна.

В условията на нарастваща нестабилност на пазарите, особено значение придобива прилагането на секторни мерки, съобразени с особеностите на производството и реализацията на съответните земеделски продукти. Важно е запазването на мерките за подкрепа на традиционни за страната сектори, като вино и пчеларство, както и увеличаването на възможностите да се прилагат извънредни мерки при смущение на пазара и за възстановяване на потребителското доверие.

Развитие на селските райони

Подкрепяме засилването на ролята на иновациите и разнообразяване на възможностите за помощ с цел активизиране на сътрудничеството между селското стопанство и горското стопанство и научноизследователската дейност в тези сектори. Не можем обаче да подкрепим предложената от Европейската комисия процедура за определяне на 5% резерв за изпълнение. Такава процедура ще доведе до значително усложняване на нейното прилагане.

Считаме, че ЕЗФРСР може значително да допринесе за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ чрез насърчаване на устойчивото развитие на селските райони на цялата територия на ЕС по начин, който допълва останалите инструменти на Общата селскостопанска политика, политиката на сближаване и Общата политика в областта на рибарството. Фондът следва да допринесе за един по-балансиран в териториално и екологично отношение, по-устойчив на изменението на климата и по-иновативен селскостопански сектор на ЕС. По този начин също така ще се подкрепи и насочването на мерките на ОСП за повишаване на производителността и конкурентноспособността на земеделския сектор във всяка държава-членка, ще се подобри ефекта на дейностите от ОСП в областта на околната среда освен на ниво ЕС, и на национално и регионално ниво.

Приемаме идеята за предоставяне на подкрепа за стабилизиране на доходите и управление на рисковете от икономически загуби, но имаме резерви по отношение на условията, предвидени в предложението за регламент. Предвидените правила е необходимо да бъдат значително променени в посока на опростяване.